

se vsako leto kake primerne bukvice za mladost izdajo, bodi si kaka večja povest ali manjše povestice, po resničnih dogodbah osnovane. Povestice, katerim se že na licu pozna, da so zgolj izmišljene, bodo sčasoma neslane. Veliko lepih dogodb bi se dalo iz zgodovine izdelati, posebno pa iz avstrijske povestnice; včasih naj se vzame predmet iz zemljopisa, ljudo- in natoroznanstva itd.

Ako pregledamo imenik društvenih udov, jih nahajamo narveč duhovnov med njimi. Naj bi se zategavoljo posebno tudi gledalo na izdavanje duhovskih bukev, ki so častiti duhovšini v pripomoč in vsim v podučenje. Ker se sv. pismo in pridige že na Krajskem izdajajo, naj se izberajo duhovske bukve, ki imajo kak drug predmet iz cerkvenega slovstva.

Tudi za kmetiške ljudi bi bilo včasih kaj poskerbeti s kakimi podučnimi bukvicami. Ne more se tajiti, da doslej odrasčeni kmetiški ljudje bukev, ki samo koristne nauke obsegajo, sploh le malo beró. Zategavoljo naj bi se jim posebno take bukve v roke dajale, v katerih se različni poduki v mikavne povesti vpleteni nahajajo.

To so kratkoma naše želje, pa še ene ne moremo zamolčati, ker vémo, da je skorej splošna, namreč, da bi se naš ljubljani časopis „Priatelj“ od društva ločil in posebej izdajal. Ne dvomimo, da mu bo obilno število naročnikov v pomoč priteklo. Ne samo društvu, ampak tudi „Priatelju“ bi utegnili tako sčasom boljše kazati.

To so v imenu mnogih odkritoserčne besede domoljuba, ki je vès vnet za povzdigo in razcvet našega društva.

Kratkočasno berilo.

Huda baba.

Národna serbska pravlica *).

Nekega dne se podá mož s svojo ženo na pot, in ko prideta memo senožeti, ki je bila ravno pokošena, reče mož: „Žena, lej, kako čedno je ta senožet pokošena“. Žena pa pravi: „Kaj si slep, da ne vidiš, da ni pokošena, ampak ostrižena?“. Na to ji mož zaverne: „Žena, kdaj si pač slišala, da travnike strižejo? Kaj ne vidiš, kako je kosa semtertje švigala?“. Žena pa le upije, da je senožet ostrižena, tako dolgo, da se do terdnega spreta in da jo mož prav zlo nabunka. Žena se še bolj stogotí in kakor da bi mu hotla norce kazati, roko vzdigne in v eno mer z dvema perstoma dela, kakor da bi strigla, in upije: „ostrižena, ostrižena, ostrižena je“. V tem prepiru gresta naprej, in ker žena možu s perstoma le škarje pred nos kaže in neprenehoma „ostrižena je, ostrižena“ nad-nj klepeče — pumf! telebi v jamo, ktere pred sabo ni vidila, ker je le na moža in njene škarje gledala. Mož pa se nič ne zmeni zato, in rekoč: „prav se ti je zgodilo, klepetulja!“ gré svojo pot naprej in še v jamo ne pogleda ne.

Čez ene dni mu je pa vendar žal bilo za njo; se tedaj napravi in gré k luknji gledat, da bi jo vèn potegnil, če je še živa. „Morebiti se bo zdaj poboljšala“ — pravi — vzame verv in gré k jami; spustí verv v globočino in kliče, naj se je prime, da jo gori potegne. Res čuti, da visí velika teža na vervi, al ko privleče verv gori, kako se prestraši, ko vidi, da namest žene njegove se je deržal verví — vrag, ki je bil po eni strani bel kot ovca, po drugi pa črn kakor je peklenšek. Mož vès plašen hoče verv izpustiti, al vrag vpije: „Derži, derži, in bodi milosten; umori me, če me ne moreš živega terpeti, le iz te jame me reši“. Mož pa se je usmilil vraga in ga otél iz jame.

Vrag vpraša zdaj moža, koga je v ti luknji iskal, da je verv doli spustil in tako njega rešil. Ko mu mož pové, kaj se je pred nekimi dnevi z njegovo ženo zgodilo in da reve vendar ni hotel pustiti, da bi v globočini poginila, se

vrag zavzame in reče: „Bratec, kaj ta baba je tvoja žena in ti zamoreš ž njo živeti? in si jo hotel še rešiti iz brezdna? Čuj! tudi jez sem pred nekimi dnevi v to jamo padel; iz začetka mi je hudo djalo bivati v ti globočini, čez ene dni sem se pa vendar navadil, saj vès, da se človek marsikaj navadi, kako bi se vrag ne, — al kar je ta zlodjeva baba k meni prišla, mi ni bilo več obstatí; v kot, da sem se komaj ganiti mogel, me je stisnila, in poglej le! kakošen sem na ti strani, na kateri se me je deržala — vsa blede je od same nje hudobije. Pusti jo doli, če veruješ na Boga; jez pa te hočem zato, da si me rešil, srečnega storiti“. In to rekši, odterga vrag zeliše iz tal, ga podá možu in pravi: „Vzemi to zeliše in ga spravi; jez pa bom šel in hčer nekega kralja obsedel; iz vse dežele bojo prišli zdravitelji, duhovni in menihi na pomoč, da bi jo ozdravili in mene iz nje pregnali, jez pa je ne bom pred zapustil, dokler ti ne prideš. Ti pa reci, da si zdravnik in jo prideš ozdravit, da jo češ le s tem zelišem pokaditi in rešiti peklenške obsede. Na to ti bo kralj svojo hčer za ženo dal in ti boš ž njim kraljeval“.

Mož vzame zeliše, ga spravi v svojo torbico in se posloví od svojega prijatla — vraga.

(Konec sledí.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Limbuša na Štajarskem. * 28. dan p. m. je bila tukaj spet slovesna delitev daríl pridnim in poštenim vincarjem iz vinskih goríc, kateri naj manj 10 let enega gospodarja služijo. Bil je prav prazničen dan. Tudi svetli nadvojvoda Joan so počastili s svojo nazočnostjo to slovesnost.

Iz Varaždina na Horvaškem. * Ni vse eno sedanji čas, ako je kako mesto poleg železnice ali ne. Varaždinci se tedaj na vso moč potegujejo, da pri kanižo-marburški železnici ne ostanejo na strani in so sklenili poslati deputacijo na Dunaj s prošnjo, naj sl. ministerstvo ne dovoli, da bi se železnica po mislih delničnega društva (akcionarjev) v Kaniži peljala unkraj Drave za Čakovcem memo Ormoža na Ptuj in odtod v Marburg, ampak da naj se napravi iz Kaniže memo Kotoribe, Preloga, Varaždina na Zavrežje in Ankenstein v Marburg. — Zagrebške „Gosp. Nov.“ dokazujejo v enem svojih poslednjih listov, da vsak, kdor ne misli pristransko, mora poterditi to pot železnice.

Iz Ljubljane. V pondeljk popoldne ob štirih so se pripeljali presvetli cesar spet iz Tersta nazaj v Ljubljano, kjer so se, sprejeti na kolodvoru železnice od civilnih in vojaških oblastoj in milostljivega gosp. knezoškofa pod veselimi živijo-klici obilne množice ljudstva, le toliko mudili, da so kosili; čez pičlo uro so se spet podali po železnici na Dunaj. S polajšanim sercom so šli nazaj domú, ker so zapustili Svojega bolnega brata nadvojvoda Ferdinanda Maksa v Terstu na naj bolji poti k zdravju.

Novičar iz raznih krajev.

Sliši se, da posebno na tiste cesarske zemljiša na Ogerskem, ktere so bile unidan dunajski banki v last dane, se bojo povabili iz domačih, pa tudi iz ptujih dežel naselniki za boljše obdelovanje zlo zapušene zemlje. — „Če je žena pred 6 mesci po sklenjenem zakonu otroka rodila, ni zadosti, da bi se mu mogle pravice zakonskega rodú odreči, če mož pri kerstu le izreče, da on ni oče tega otroka ali če se po tem izreku otrok v kerstne bukve kot nezakonsk otrok zapiše, ampak treba je, da mož očestvo v postavnem času spodbije“, — tako se glasi sodniška razsodba o nekem novejšem primerljaji. — Pri dopisovanji po telegrafu se smé v avstrijsko-nemških zaveznih deželah tistim 25 besedam, za ktere je naj nižja tarifa postavljena, od 10. dneva t. m. še 5 besed dostaviti brez

*) Po Vuku Stef. Kar.